

Centrum pro regionální rozvoj České republiky.

Výběrová řízení dle Metodického pokynu pro oblast
zadávání zakázek v programovém období 2021-2027

Ing. Kateřina Gebarovská, odborný rada - specialista na administraci veřejných zakázek, ÚO IROP pro Jihomoravský kraj
tel: +420 703 484 775

e-mail: katerina.gebarovska@crr.cz

9. 4. 2024, Jihlava, prezentace pro Seminář IROP s názvem Realizace projektů ve výzvách CLLD v IROP 2021 - 2027

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Centrum
pro regionální rozvoj
České republiky

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

- Pravidelně sledovat webové stránky IROP (MMR, Centrum).
- Web Centra k VZ - <https://www.crr.cz/irop/projekt/verejne-zakazky-v-projektech-irop-pohledem-centra/> (Metodické postupy a výkladová stanoviska, Nejčastější pochybení, Publikační činnost ve VZ).

Metodické postupy a výkladová stanoviska

Nejčastější pochybení

Příklady dobré praxe

Publikační činnost ve VZ

Na této záložce budou zveřejňována častá pochybení, za něž byla v zakázkách financovaných z IROP opakovaně uložena finanční oprava, a to za účelem preventivním.

Zadavatelům doporučujeme, aby se s níže uvedenými informacemi důkladně seznámili a vzali je v úvahu při přípravě zakázek, a nevystavovali se zbytečné riziku krácení dotace za pochybení při zadání zakázky.

Pozn. pořadí, pod kterým bylo dané pochybení uveřejněno, nijak nesouvisí s jeho četností či výší ukládané finanční opravy.

- Nejčastější pochybení ve VZ č. 01 - multiprofese (PDF, 254.64 kB)
- Nejčastější pochybení ve VZ č. 02 - neuveřejněný profil zadavatele (PDF, 265.13 kB)
- Nejčastější pochybení ve VZ č. 03 - reference od obdobného subjektu (PDF, 250.1 kB)
- Nejčastější pochybení ve VZ č. 04 - porušení 3E předčasným vyloučením nejvýhodnější nabídky (PDF, 254.35 kB)
- Nejčastější pochybení ve VZ č. 05 - materiální změna nabídky

Metodické postupy a výkladová stanoviska

Nejčastější pochybení

Příklady dobré praxe

Publikační činnost ve VZ

Zde jsou k dispozici články a prezentace, které pracovníci Centra publikovali v souvislosti s veřejnými zakázkami. Články jsou řazeny chronologicky, tzn. nejnovější článek je na konci seznamu.

01. Představení Centra pro regionální rozvoj České republiky (PDF, 74.94 kB)
02. Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020 pohledem IROP (PDF, 86.04 kB)
03. Principy 3E v kontrolní praxi Centra pro regionální rozvoj ČR (PDF, 91.48 kB)
04. Dělení předmětu veřejné zakázky v praxi Centra pro regionální rozvoj (PDF, 86.21 kB)
05. Nepřiměřená kvalifikace v kontrolní praxi CRR ČR (PDF, 81.61 kB)
06. Fórum názorů: Zhojitelné vady nabídky vs materiální změna nabídky

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

- Článek Centra „Novinky a odlišnosti v Metodickém pokynu pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2021–2027 pohledem IROP“ dostupný zde: <https://www.crr.cz/dokumenty/17-novinky-a-odlisnosti-v-metodickem-pokynu-pro-oblast-zadavani-zakazek-pro-programove-obdobi-2021-2027-pohledem-irop>
- Využívat komunikační kanály Konzultačního servisu IROP 2 (IROP 2021 – 2027) - <https://www.crr.cz/irop/konzultacni-servis-irop/>.
- Zvážit případné využití externích zdrojů pro realizaci výběrového řízení (administrátor s prokázanou zkušeností a kvalitou).
- Znalost předpisů upravující zadání veřejné zakázky.
- Soustředit se na včasné zahájení výběrového řízení vzhledem k termínům realizace projektu.
- Účastnit se seminářů MMR/Centra k plánovaným výzvám (součástí i téma VZ).
- V případě pochybností volit cestu „*právní jistoty*.“
- Ctít zadavatelské pravidlo: "*Vím co dělám, a proč to dělám.*„

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Předpisy

Pravidla zadávání veřejných zakázek jsou stanovena v:

- **Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ).**
- **Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2021-2027 (MPZ)** účinný od 1. 11. 2021 ve znění Metodických stanovisek ministra pro místní rozvoj č. 1 - 3 dostupný zde: <https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/metodicke-dokumenty/metodicke-dokumenty-v-gesci-mmr-cr/metodicky-pokyn-pro-oblast-zadavani-zakazek>.
- **Obecná pravidla pro žadatele a příjemce,** verze č. 3 účinná od 14. 8. 2023 – kapitola 5 Zadávání veřejných zakázek – uvedena další pravidla stanovená poskytovatelem dotace, dostupná zde: <https://irop.gov.cz/cs/irop-2021-2027/dokumenty>.

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Základní informace k MPZ

- MPZ stanovuje minimální podmínky, jejichž dodržení je nezbytné pro zdárné získání dotace v plné výši, **MPZ je z pohledu poskytovatele dotace nadřazeno interním směrnícím/pokynům zadavatelů.**
- Kde MPZ kopíruje ZZVZ, je i výklad obdobný jako v případě ZZVZ – např. základní zásady, stanovení předpokládané hodnoty zakázky, změny závazku ze smlouvy.
- Instituty výslovně neupravené v MPZ lze modifikovat – vždy je ale nutné dodržet základní zásady zakotvené v čl. 6.1 MPZ.
- Přílohy č. 1 - 4 MPZ (čl. 10 MPZ) mají pouze doporučující charakter.
- Povinnosti příjemců podpory v oblasti publicity se nevztahují na dokumentaci o zakázce (zadávací dokumentace, protokoly z jednání komisí apod.).

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Základní zásady zadávání zakázek

Pokud příjemce podpory realizuje projekt prostřednictvím zakázky na dodání zboží, poskytnutí služeb nebo provedení stavebních prací, je povinen dodržovat

- **zásady transparentnosti a přiměřenosti a ve vztahu k dodavatelům musí být dodrženy zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace (bod 6.1.1 MPZ)**
- **a dále pak musí být dodrženy principy hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti (tzv. zásady 3E) podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.**

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Věcné členění předmětu VZ

Shodné jako v ZZVZ (odst. 6.2 MPZ)

- Zakázky na dodávky
- Zakázky na služby
- Zakázky na stavební práce

Předpokládaná hodnota a cena veřejné zakázky

- Předpokládaná hodnota zakázky (**PH**) a nabídková cena účastníka výběrového řízení, s níž má být nebo byla uzavřena smlouva dle odst. 9.1 MPZ **musí odpovídat cenám v místě a čase obvyklým.**
- **Platí i pro přímé objednávky či nákupy!**
- Stanovení předpokládané hodnoty zakázky se řídí principy uvedenými v odst. 6.4. MPZ.

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Dělení veřejných zakázek dle výše předpokládané hodnoty VZ

Veřejný i „dotovaný“ zadavatel (dotace na VZ je vyšší než 50 %)

- PH je nižší nebo rovna 500 000,- Kč bez DPH = lze realizovat **přímý nákup** nebo objednávku (odst. 4.3 písm. a) MPZ) za předpokladu dodržení odst. 6.1 a 6.5 MPZ.
- PH je vyšší než 500 000,- Kč bez DPH a zároveň je nižší nebo rovna 2 000 000,- Kč bez DPH v případě VZ na dodávky a/nebo služby nebo 6 000 000,- Kč bez DPH v případě zakázky na stavební práce (bod 6.3.2 MPZ). Jedná se o veřejné **zakázky malého rozsahu (VZMR)** a je nutné jej zadávat postupem dle MPZ (zejm. kapitola 7, 8 a 9).
- PH vyšší než 2 000 000,- Kč bez DPH v případě VZ na dodávky a/nebo služby nebo 6 000 000,- Kč bez DPH v případě zakázky na stavební práce – **zadávací řízení** postupem dle ZZVZ.

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Dělení veřejných zakázek dle výše předpokládané hodnoty VZ

Neveřejný „nedotovaný“ zadavatel (dotace na VZ je nižší než 50 %)

- PH je nižší nebo rovna 2 000 000,- Kč bez DPH v případě VZ na dodávky a/nebo služby nebo 6 000 000,- Kč bez DPH v případě zakázky na stavební práce = lze realizovat **přímý nákup** nebo objednávku (odst. 4.3 písm. b) MPZ) za předpokladu dodržení odst. 6.1 a 6.5 MPZ.
- PH je vyšší než 2 000 000,- Kč bez DPH v případě VZ na dodávky a/nebo služby nebo 6 000 000,- Kč bez DPH v případě zakázky na stavební práce (bod 6.3.3 MPZ). Jedná se o veřejné **zakázky vyšší hodnoty (ZVH)** a je nutné je zadávat postupem dle MPZ (zejm. kapitola 7, 8 a 9).

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Pečlivě vážit stanovení předmětu jedné VZ (funkční celek)

- Platí zde shodná pravidla jako v ZZVZ (§ 16 a násl.):
 - Povinnost stanovit předmět zakázky v souladu se základními zásadami a v souladu s odst. 6.4 MPZ
 - Zákaz neoprávněného dělení předmětu zakázky
 - Zákaz diskriminačního slučování předmětu zakázky
 - Zákaz neodůvodněné značkové specifikace

- Při vymezení předmětu veřejné zakázky tak může dojít k porušení bodu 6.4.5 MPZ a základních zásad dle bodu 6.1.1 MPZ zejména v případě:
 - Zadavatel rozdělí jednu VZ tak, že dojde ke snížení PH pod stanovené limity (např. přístroje tvořící jeden celek a vzájemně nezbytné k funkčnosti zadá ve více VZ v režimu odpovídajícím vždy jen dané části a nikoliv celkové hodnotě všech částí/VZ).
 - Diskriminační sloučení předmětu VZ (např. sloučení stavebních prací a dodávky přístrojového vybavení, nábytku, IT vybavení atd., čímž omezí okruh dodavatelů).

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Náležitosti Výzvy k podání nabídky

Zadávací podmínky

- Zadávací podmínky nesmí být stanoveny tak, aby určitým dodavatelům bezdůvodně přímo nebo nepřímo zaručovaly konkurenční výhodu nebo vytvářely bezdůvodné překážky hospodářské soutěže (bod 7.2.1 MPZ)
- Povinné náležitosti Výzvy k podání nabídek jsou stanoveny v bodu 7.2.2 písm. a) – o) MPZ
- Další volitelné zadávací podmínky jsou uvedeny v bodu 7.2.3 MPZ

Pravidla pro hodnocení nabídek

- Pravidla pro hodnocení nabídek zahrnují i) kritéria hodnocení, ii) metodu vyhodnocení nabídek v jednotlivých kritériích a iii) váhu nebo jiný matematický vztah mezi kritérii
- MPZ upravuje blíže v bodech 8.2.10 – 8.2.12
- Kritériem kvality nesmí být smluvní podmínky, jejichž účelem je utvrzení povinností dodavatele, nebo platební podmínky

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Při stanovení technických podmínek vždy důkladně zvážit, co a z jakého důvodu je v nich uvedeno

- Vymezení technických parametrů předmětu plnění odkazem na obchodní názvy a značky (bod 7.2.4 a 7.2.5 MPZ):
 - Vnímat zásadní rozdíl mezi bodem 7.2.4 MPZ (zadavatel má důvod chtít toto konkrétní plnění) a bodem 7.2.5 MPZ (zadavatel připouští nabídku rovnocenného řešení).
 - Např. požadavek na to, aby HDD měl technologii IntelliPower, což je označení funkčnosti vlastní produktům firmy Western Digital, ale jiné firmy tu samou technologii nabízejí také (jen pod jiným označením).
 - Např. požadavek, aby nějaký výrobek měl „jednoduché ovládání bez tlačítek, spínačů“ v situaci, kdy takový požadavek vede k jednomu jedinému výrobku na trhu a současně je zcela neopodstatněný vzhledem ke způsobu a prostředí použití.
 - Pozor na požadavek rovnocenného řešení podmíněný „100% kompatibilitou“ (zejména u ICT zakázek) – de facto ji splní pouze dané řešení.

- Porušení bodu 7.2.1 MPZ příliš „úzkým“ (obvykle směřujícím k jednomu výrobku – viz výše), nebo naopak příliš obecným vymezením technických podmínek:
 - Neposkytnutí ZD v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky – příliš obecná definice předmětu plnění (např. požadavek na dodání „učebnic pro výuku jazyků“ bez další podrobnosti; měrná jednotka typu komplet, soubor v položkovém rozpočtu bez detailního popisu).

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Zvolit přiměřené požadavky na kvalifikaci vzhledem k předmětu VZ (bod 7.2.3 písm. a) MPZ)

- Nepřiměřený a diskriminační požadavek na prokázání profesní způsobilosti doklady prokazujícími živnostenským oprávněním na:
 - „Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení“ a „Vodoinstalatérství, topenářství“ apod. a současně i na živnostenské oprávnění „Provádění staveb, jejich změn a odstraňování“.
 - Dle nařízení vlády č. 278/2008 Sb. o obsahových náplních jednotlivých živností, mohou být v rámci živnosti „Provádění staveb, jejich změn a odstraňování“ při provádění stavebních prací prostřednictvím odborně způsobilých osob vykonávány i činnosti, které jsou jinak předmětem samostatných živností souvisejících s vedením, změnami a údržbou staveb, tedy i živnosti „Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení“ a „Vodoinstalatérství, topenářství“.

- Požadavek na živnostenské oprávnění „**Projektová činnost ve výstavbě**“ u zakázek na stavební práce, součástí jejichž předmětu plnění nejsou činnosti, ke kterým by tato živnost byla nutná (např. zhotovení dokumentace skutečného provedení stavby není podmíněno držením této živnosti) **není důvodný**.

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Zvolit přiměřené požadavky na kvalifikaci vzhledem k předmětu VZ (bod 7.2.3 písm. a) MPZ)

- Požadavek na certifikaci, resp. osvědčení realizátora systému ETICS a osvědčení podle ČSN 74 6077 (okna a dveře) vydávané TZÚS ve vztahu k veřejně dostupnému seznamu držitelů certifikátu ETICS na webu TZÚS lze považovat za nedůvodně diskriminační a omezující (podrobněji web Centra).
- Nedůvodný požadavek zadavatele, aby měl stavbyvedoucí vysokoškolské vzdělání – autorizaci získá i osoba se SŠ vzděláním a odpovídající délkou praxe.
- Důkladně zvážit důvodnost řetězení dílčích požadavků v rámci požadavku na jednu referenci (např. rekonstrukce min. 4 podlažního parkovacího domu s ocelovou konstrukcí a se založením stavby na vrtaných pilotech v intravilánu města, spolu s revitalizací veřejného prostranství včetně realizace zpevněných ploch (např. chodníky, komunikace), ve finančním objemu realizovaného objektu min. ... Kč bez DPH za každou zakázku).
- Nestanovovat požadavky na doklady (certifikáty) dle OHSAS / ISO, pokud to není relevantní ve vztahu k předmětu plnění VZ (např. řízení z hlediska ochrany životního prostředí dle norem řady ISO 14001 v oboru předmětu plnění VZ, pokud se na stavbě nevyskytují žádné zvláštní okolnosti a nejsou žádné nestandardní požadavky v této oblasti, tedy jde o stavbu spíše jednoduchou a bez rizik).

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Zvolit přiměřené požadavky na kvalifikaci vzhledem k předmětu VZ (bod 7.2.3 písm. a) MPZ)

- Požadavek, aby referenční zakázka byla realizována na typově zcela totožném či blízkém subjektu, jakým je sám zadavatel, ačkoliv takový požadavek není vzhledem ke složitosti a rozsahu předmětu veřejné zakázky důvodný.
 - Typicky, nikoliv však výhradně, se jedná např. o zadavatele z oblasti školství či zdravotnictví, kteří požadují např. u veřejné zakázky na stavební úpravy budovy školy či nemocnice nebo na dodávku standardních IT technologií (PC stanice, notebooky, tiskárny apod.) jako podmínku předkládaných referencí mj. skutečnost, aby reference prokazující technickou kvalifikaci byly realizovány pro školská, respektive zdravotnická zařízení či dokonce výlučně nemocnice, popřípadě ještě za plného provozu.
 - V kontextu uvedeného je nutné poukázat především na věcnou, respektive technickou stránku věci, neboť např. z pohledu dodavatelů stavebních prací nehraje roli, zda stavební práce vykonávají na budově školy, úřadu či nemocnice, neboť dodavatelé budou vždy postupovat dle projektové dokumentace, která je pro ně stěžejní. Stavební práce si jsou z technického hlediska rovnocenné bez ohledu na to, na jakém druhu budovy byly provedeny (vyjma velmi specifických případů).

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Doporučení k nastavení obchodních podmínek (termín plnění)

- Není vhodné stanovit termín plnění pevným datem – má vždy potenciál ovlivnit rozhodování dodavatelů o účasti ve VŘ. Velmi problematické v okamžiku změny termínu (obvykle prodloužení).
- Obdobně problematické je stanovení termínu plnění v kombinaci „do X dnů/týdnů/měsíců nejpozději však do ...“ – stává se, že v době uzavření smlouvy již není stanovený počet dnů/týdnů/měsíců k dispozici, jelikož pevně stanovený termín nastane dříve.
- Jako vhodnější se jeví nastavit klouzavé termíny ve dnech/týdnech/měsících od podpisu/účinnosti smlouvy (případně od jiného, ale jasně stanoveného okamžiku – u stavebních prací např. od předání staveniště). Pak mají dodavatelé k dispozici stejnou délku doby plnění, ať by se průběh zadávacího řízení z jakéhokoliv důvodu prodloužil.
- Termín plnění spojený s vydáním kolaudačního souhlasu. Nevhodné, protože zhotovitel nemá možnost ovlivnit délku řízení u stavebního úřadu.
- Nevhodné klimatické podmínky jako důvod pro prodloužení termínu plnění zpravidla nejsou vyšší mocí, je předvídatelné, že mohou nastat. Ve smlouvě specifikovat, co se bude považovat za nevhodné klimatické podmínky, stanovit pravidla – kdo o tom rozhodne, jak se to bude zaznamenávat a jak se bude prodloužovat termín plnění. Mít o tom průkaznou dokumentaci.
- Obdobně platilo i při epidemii koronaviru SARS-CoV-19 – po určité době bylo již předvídatelné, že se situace může zhoršit, že na straně zhotovitele (či jeho poddodavatelů) dojde k omezení provozu, že stát vyhlásí mimořádná opatření – bylo doporučováno stanovit jasná pravidla a postupy pro prodloužení termínu plnění z důvodu SARS-CoV-19 a mít patřičnou dokumentaci.
- K možnosti prodloužení termínů plnění je vhodné využívat vyhrazených změn závazků ze smlouvy dle bodu 7.2.2 písm. o) a bodu 9.2.7 MPZ, taková změna však musí být vymezena zcela jednoznačně, aby byl od počátku zřejmý zamýšlený postup.

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Zahájení výběrového řízení (odst. 7.1 MPZ)

Zadavatel může zadat zakázku:

- v otevřené výzvě, nebo
- v případě zakázek malého rozsahu v uzavřené výzvě.

!VÝJIMKA! Příjemce podpory (neveřejný a „nedotovaný“ zadavatel) může také zadat v uzavřené výzvě zakázku na stavební práce do 20 mil. Kč bez DPH.

Otevřená výzva (odst. 7.1.2 MPZ)

- Výzvu k podání nabídek uveřejní zadavatel po celou dobu trvání lhůty pro podání nabídek:
 - na profilu zadavatele (pozor v definicích pojmů MPZ odkaz na § 214 ZZVZ – adresa profilu by měla být uveřejněna ve VVZ), nebo
 - v elektronickém nástroji, nebo
 - na webových stránkách příslušného Programu (pro IROP neplatí)

Zadavatel současně může Výzvu k podání nabídek uveřejnit také na internetové stránce zadavatele, tedy např. na webových stránkách města či obce, nicméně je toto pouze podpůrné a nelze jím nahradit výše uvedenou povinnost.

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Zahájení výběrového řízení (odst. 7.1 MPZ)

Uzavřená výzva (odst. 7.1.3 MPZ)

- Pouze v případě zakázek malého rozsahu
- Výzva nejméně 3 dodavatelům k podání nabídky
 - Jedná se pouze o takové dodavatele, o kterých zadavatel **důvodně** předpokládá, že jsou způsobilí požadované plnění poskytnout
 - Nevyzývat tzv. propojené dodavatele (např. stejný jednatel či stejní společníci) – posuzováno jako oslovení jednoho dodavatele
 - Při kontrole ověřujeme, zda zadavatelem vyzvaní dodavatelé splňovali výše uvedené podmínky. Zabýváme se také tím, proč dodavatelé nabídku nepodali, jak daleko jsou od místa plnění atd.
- Prokazatelný způsob odeslání výzvy
- Zadavatel nesmí vyzývat opakovaně stejný okruh dodavatelů, není-li to odůvodněno předmětem plnění zakázky či jinými zvláštními okolnostmi, případně zrušením předcházejícího výběrového řízení.

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Lhůta pro podání nabídek (bod 7.3.1 a 7.3.2 MPZ)

Lhůta stanovená podle tohoto MPZ (bod 7.3.1) počíná dnem, který následuje po dnu uveřejnění výzvy k podání nabídek podle odst. 7.1.2 MPZ nebo odesláním výzvy k podání nabídek podle odst. 7.1.3 MPZ.

Lhůta pro podání nabídek nesmí být kratší než:

- 10 kalendářních dnů u zakázek malého rozsahu,
- 15 kalendářních dnů u zakázek vyšší hodnoty,
- 30 kalendářních dnů v případě zakázek, jejichž předpokládaná hodnota dosáhne nejméně hodnoty nadlimitní sektorové veřejné zakázky podle nařízení vlády č. 172/2016 Sb.

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Vysvětlení zadávacích podmínek (bod 7.3.3 – 7.3.5 MPZ)

- Písemná žádost dodavatele o vysvětlení ZP musí být zadavateli doručena nejpozději 4 pracovní dny před uplynutím lhůty pro podání nabídek.
- Vysvětlení ZP může zadavatel poskytnout i bez předchozí žádosti nebo na základě pozdě doručené žádosti.
- Vysvětlení ZP musí obsahovat přesné znění požadavku a musí být uvedeno bez identifikace dodavatele, který o vysvětlení požádal. Toto vysvětlení ZP zadavatel odešle **současně** všem dodavatelům, které vyzval v rámci uzavřené výzvy, nebo uveřejní stejným způsobem, jakým uveřejnil výzvu k podání nabídek.
- Zadavatel uveřejní, odešle nebo předá vysvětlení ZP, případně související dokumenty, nejpozději do 2 pracovních dnů po doručení žádosti o vysvětlení ZP.
- Pokud je žádost o vysvětlení ZP doručena včas a zadavatel neuveřejní, neodešle nebo nepředá vysvětlení do 2 pracovních dnů, prodlouží lhůtu pro podání nabídek nejméně o tolik pracovních dnů, o kolik přesáhla doba od doručení žádosti o vysvětlení ZP do uveřejnění, odeslání nebo předání vysvětlení 2 pracovní dny.
- ZP může zadavatel změnit nebo doplnit před uplynutím lhůty pro podání nabídek. Změna nebo doplnění ZP musí být uveřejněna nebo oznámena dodavatelům stejným způsobem jako ZP, která byla změněna nebo doplněna.
- Pokud to povaha doplnění nebo změny ZP vyžaduje, zadavatel současně přiměřeně prodlouží lhůtu pro podání nabídek. V případě takové změny nebo doplnění ZP, která může rozšířit okruh možných účastníků VŘ, prodlouží zadavatel lhůtu tak, aby od odeslání změny nebo doplnění ZP činila nejméně celou svou původní délku.

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Otevírání, posouzení a hodnocení nabídek (čl. 8 MPZ)

- !Přijetí nabídky prostřednictvím elektronické pošty na e-mailové adrese zadavatele, nebo zástupce zadavatele (advokát, administrátor, popř. další jiná osoba), nebo přes el. uložisko (leteckaposta.cz, uschovna.cz apod.) či prostřednictvím datové schránky **není možné akceptovat**, jelikož nelze dostatečně zajistit, že nabídky podané v elektronické podobě nebudou zpřístupněny před uplynutím lhůty pro podání nabídek.
- Osoby, které posuzují a hodnotí nabídky, nesmí být ve vztahu k zakázce a účastníkům ve střetu zájmů.
- O otevírání, posouzení a hodnocení nabídek se pořizuje protokol s náležitostmi dle bodu 8.1.2 MPZ.
- Hodnocení nabídek může být provedeno před jejich posouzením, posoudí se pak pouze nabídka, která se umístila jako první v pořadí dle kritérií hodnocení (bod 8.2.9 MPZ) – povinnost uvést tento postup do protokolu dle bodu 8.1.2. MPZ.
- Pokud je ve výběrovém řízení jediný účastník, může být zadavatelem vybrán bez provedení hodnocení (bod 8.2.13 MPZ).

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Zvážit možnost uplatnění výzvy dle bodu 8.2.3 MPZ – potenciál porušení 3E

- Zadavatel postupuje v rozporu se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti vynaložených veřejných prostředků (dále rovněž „zásady 3E“), když vyloučí dodavatele s nejméně výhodnou nabídkou z další účasti ve VŘ z důvodu nesplnění zadávacích podmínek (např. nedoložení splnění technických kvalifikačních předpokladů, neoceněné položky v rozpočtu, nejasná specifikace nabízeného předmětu plnění apod.), aniž by dodavatele vyzval k objasnění nebo doplnění nabídky dle bodu 8.2.3 MPZ, a měl postaveno najisto, že tento dodavatel není schopen nedostatky nabídky ani po doplnění zhojit (pokud je náprava možná).
- Výše uvedený postup však nelze použít v případě, že se jedná o údaje nebo doklady, které se vztahují ke kritériím hodnocení nabídek. Pozor – za objasnění lze považovat opravu položkového rozpočtu, pokud není dotčena celková nabídková cena nebo jiné kritérium hodnocení nabídek.
- Vyloučení účastníka z účasti ve VŘ z důvodu nesplnění zadávacích podmínek a nevyužití možnosti v bodu 8.2.3 MPZ a nevyzvání účastníka k doplnění dokladů/údajů, ačkoliv takový účastník předložil nabídku s nejnižší nabídkovou cenou, přičemž byla hodnocena pouze nejnižší nabídková cena a jedná se o zhojitelné vady nabídky je rovněž porušením povinnosti zadavatele postupovat dle čl. 5.1 Obecných pravidel pro žadatele a příjemce, ve spojení s § 2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů.
- K nutnosti dodržování zásad 3E se vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 Afs 20/2008-152, podle nějž základním cílem zadávání veřejných zakázek „je zajištění hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti nakládání s veřejnými prostředky. Zákon tohoto cíle dosahuje především vytvářením podmínek pro to, aby smlouvy, jejichž plnění je hrazeno z veřejných prostředků, byly zadavateli uzavírány při zajištění hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí mezi dodavateli.“

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Možnost doplnění nebo objasnění nabídek

- Úprava MPZ v bodě 8.2.3 je mírnější než § 46 ZZVZ, který zapovídá tzv. materiální změnu nabídky např. nahrazení původně nabídnutého výrobku, který nesplňoval všechny technické požadavky zadavatele, výrobkem, který vše již splňuje.
- Ve veřejných zakázkách dle ZZVZ je při posuzování nutno rozlišovat mezi formální změnou nabídky a materiální (věcnou) změnou nabídky. Viz rozhodnutí ÚOHS č.j.: ÚOHS-11849/2020/322/Bví ze dne 21. 4. 2020.
- I přes mírnější úpravu v MPZ, dbát striktně na pravidla bodu 8.2.3 MPZ – doplnění nebo objasnění nemůže měnit celkovou nabídkovou cenu a údaje pro hodnocení.
- Za materiální změnu nabídky může být považována i změna harmonogramu (k tomu ÚOHS č.j.: ÚOHS-25009/2021/500/Aiv: „na základě zpracovaného harmonogramu prací vyjadřuje účastník zadávacího řízení svoji nabídku ohledně lhůty, ve které je schopen realizovat a dokončit dílo.“) - striktní výklad ÚOHS u VZ dle ZZVZ – doporučení – i u zakázek dle MPZ se materiální změně nabídky vyvarovat.

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

K nutnosti vyloučení účastníka pro nesplnění zadávacích podmínek

- Zadavatel musí vždy posoudit veškeré požadované parametry – i minimální odchylka je porušením zadávacích podmínek.
 - Např.: zadavatel postupoval v rozporu s bodem 8.2.8 MPZ ve spojení s bodem 8.2.4 MPZ, neboť nevyločil vybraného dodavatele z účasti ve výběrovém řízení, ačkoliv vybraným dodavatelem v nabídce předložené vyšetřovací křeslo nesplnilo zadávací podmínku elektricky nastavitelnou výšku v rozpětí min. 650-900 mm, stanovenou v technické specifikaci, když u předmětného vyšetřovacího křesla byl v nabídce uveden rozsah 860-1060 mm, přičemž tento postup zadavatele ovlivnil výběr nejvhodnější nabídky.
 - Rozhodovací praxe ÚOHS: např. rozhodnutí č. j. ÚOHS-S155/2012/VZ-7797/2012/550/SMo ze dne 23. 7. 2012 (nesplnění požadavku na výkon projektoru 24 500 lumen) nebo rozhodnutí č. j. ÚOHS-S0071/2018/VZ-11729/2018/523/Hvo ze dne 20. 4. 2018 potvrzené rozhodnutím předsedy ÚOHS č. j. ÚOHS-R0073/2018/VZ-20851/2018/322/Dja ze dne 16. 7. 2018 (analyzátory s biochemickým a imunochemickým modulem nedisponovaly řídicím softwarem v českém jazyce, včetně chybových a varovných hlášení) nebo rozhodnutí ÚOHS č. j. ÚOHS-S0245/2018/VZ-24395/2018/533/Bku ze dne 21. 8. 2018 (nesplnění požadavku na digitální RF systém využívající paralelní techniky a disponující min. 64 kanály; v nabídce přístroj s pouze 48 kanály).
- Ekonomická výhodnost nabídky nemůže převážit fakt, že obsah nabídky nesplňuje zadávací podmínky výběrového řízení stanovené zadavatelem, obecně není vyloučeno, že právě nesplnění zadávacích podmínek může být často důvodem, proč je nabídková cena určitého dodavatele podstatně nižší než u jeho konkurentů.
- Zásady 3E nemají aplikační přednost před splněním zadávacích podmínek, např. rozhodnutí ÚOHS č. j. ÚOHS-S0032/2018/VZ-08517/2018/541/AHr ze dne 20. 3. 2018).
- Vyloučenému účastníku výběrového řízení oznámí zadavatel jeho vyloučení bez zbytečného odkladu (bod 9.4.3 MPZ).

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Uzavření smlouvy a ukončení výběrového řízení (čl. 9 MPZ)

- O výsledku výběrového řízení musejí být bez zbytečného odkladu informováni všichni účastníci, kteří podali nabídky ve lhůtě pro podání nabídek a kteří nebyli vyloučeni z výběrového řízení
- MPZ stanovuje v bodu 9.4.1 min. informace, které musí obsahovat oznámení o výsledku výběrového řízení, např. i posouzení splnění zadávacích podmínek či výsledek hodnocení nabídek
- Pokud si to zadavatel ve výzvě k podání nabídek vyhradil, může ve výběrovém řízení uveřejnit oznámení o výsledku výběrového řízení a případné oznámení o vyloučení účastníka stejným způsobem, jakým uveřejnil výzvu k podání nabídek (bod 9.4.2 MPZ)
- Smlouva musí být uzavřena ve shodě se zadávacími podmínkami a vybranou nabídkou, a to bez zbytečného odkladu (bod 9.1.1 MPZ)
- Bod 9.1.2 MPZ upravuje postup v případě odmítnutí vybraného dodavatele uzavřít smlouvu nebo pokud zadavateli neposkytne dostatečnou součinnost k jejímu uzavření
- Smlouva musí mít písemnou formu a musí obsahovat náležitosti dle bodu 9.1.3 MPZ
- Uveřejnění smlouvy na profilu zadavatele či v registru smluv (pokud je to relevantní)
- Postupy v případě zrušení výběrového řízení jsou uvedeny v odst. 9.3. MPZ

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

V průběhu plnění VZ postupovat dle smlouvy a dbát zákazu umožnit podstatné změny závazků ze smlouvy (odst. 9.2 MPZ)

- Lze doporučit zadavatelům, aby již při přípravě zadávací dokumentace vždy pečlivě zvážili své potřeby a očekávání v souvislosti s plněním veřejné zakázky. A vše odpovídajícím způsobem zachytili do vyžadovaných obchodních podmínek, zejména pokud jsou formulovány jako vzorový (a závazný) návrh smlouvy.
- Pokud následně při plnění veřejné zakázky vznikne potřeba změnit závazek ze smlouvy (upravit předmět plnění či povinnosti stran), pak by měl zadavatel předem důkladně zvážit, zda jde o změnu, kterou může připustit.
- Obecně: úprava odst. 9.2 MPZ není koncipována formou generálního zákazu jakýchkoliv změn smluv, ale formou zákazu změn dosahujících určité intenzity (založené konstantní rozhodovací praxí) vyjádřené pojmem „podstatná změna závazku ze smlouvy“. Bod 9.2.1 MPZ stanoví obecný zákaz umožnit podstatnou změnu závazku, přičemž samotná definice podstatné změny závazku je formulována pod písm. a) – c) bodu 9.2.1 MPZ. V bodech 9.2.2 – 9.2.7 MPZ jsou výslovně stanoveny případy, které při naplnění všech podmínek v příslušném ustanovení uvedených, nejsou podstatnou změnou závazku ze smlouvy.
- Pro evidenci změn závazků ze smlouvy doporučujeme zadavateli vyplňovat tabulku přehledu změn – záložka MPZ (příloha č. 4 OPŽP), ke stažení zde: <https://irop.gov.cz/cs/irop-2021-2027/dokumenty>
- Nejčastěji pochybení spadají do problematiky termínů plnění (nedůvodné prodloužení), nevyžadování sjednaných bankovních záruk (či pojištění), ačkoliv ve smlouvě požadovány jsou (často s navázanou smluvní pokutou), neuplatňování sjednaných smluvních pokut v okamžiku naplnění důvodů pro jejich uplatnění sjednaných ve smlouvě, zmírnění povinností pro zhotovitele.

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Postup při kontrole změny závazků ze smlouvy/dodatku

- Výdaje spojené se změnou závazku ze smlouvy/dodatku jsou propláceny v jednotlivých etapách na základě dílčí projektové kontroly, tj. kontroly zejména souladu předmětu dodatku s pravidly IROP, žádostí o podporu a samotnou uzavřenou smlouvou.
- Posouzení souladu s MPZ, tzv. zakázkovou kontrolu, provede Centrum souhrnně pro všechny předložené změny závazku ze smlouvy/dodatky nejdříve s předložením posledního výdaje k proplacení, který se vztahuje k předmětné veřejné zakázce (tj. při poslední žádosti o platbu, ve které budou uplatněny výdaje z této zakázky/smlouvy), nejpozději však po ukončení závěrečné etapy projektu.
- V návaznosti na skutečnost, že Centrum provede zakázkovou kontrolu až po dokončení předmětu plnění smlouvy, je při změnách závazku z uzavřené smlouvy potřeba dbát zvýšené opatrnosti a veškeré provedené změny závazku ze smlouvy mít řádně zdokumentované a podložené relevantními podklady.
- Předkládání dokumentace u změny závazku ze smlouvy na zakázku je podrobněji upraveno v čl. 5.5 OPŽP - Speciální úprava předkládání dokumentace u změny závazku ze smlouvy na zakázku.

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Realita dnešní doby

Prodloužení doby realizace

- Samostatné prodloužení termínu plnění nelze podřadit pod bod 9.2.2 MPZ
- Délka prodloužení musí odpovídat konkrétním okolnostem, lze akceptovat prodloužení pouze po nezbytně nutnou dobu
- Zadavatel musí doložit podklady, ze kterých vyplyne důvod i délka prodloužení

Navýšení ceny díla

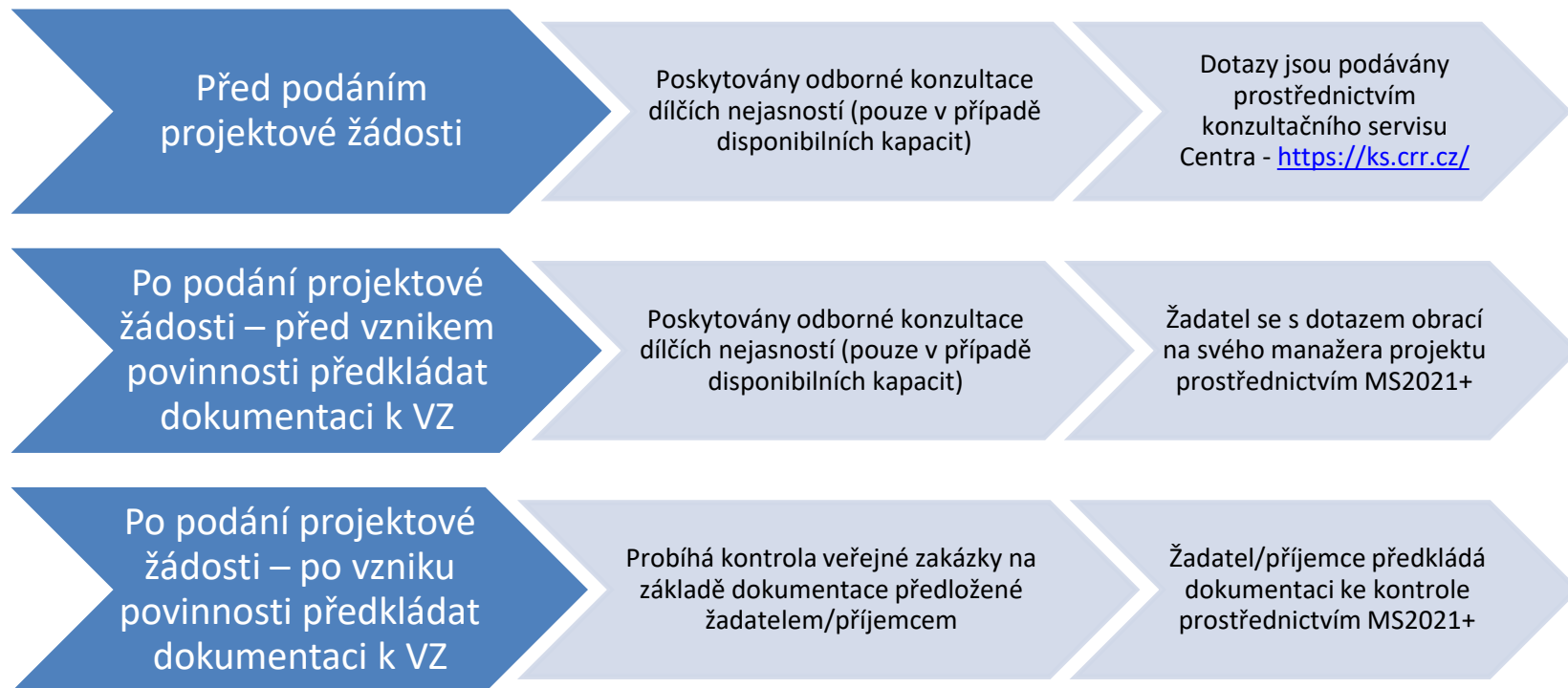
- Metodické pokyny k navýšení ceny díla, uplatnění inflačních doložek ve smlouvách, či doporučení týkající se růstu cen ve veřejných zakázkách jsou dostupná zde: <https://portal-vz.cz/metodiky-stanoviska/metodiky-k-zakonu-c-134-2016-sb-o-zadavani-verejnych-zakazek/metodicka-stanoviska/> a zde: <https://portal-vz.cz/metodiky-stanoviska/metodicka-doporuceni/> (indexace)

Sankce proti Rusku

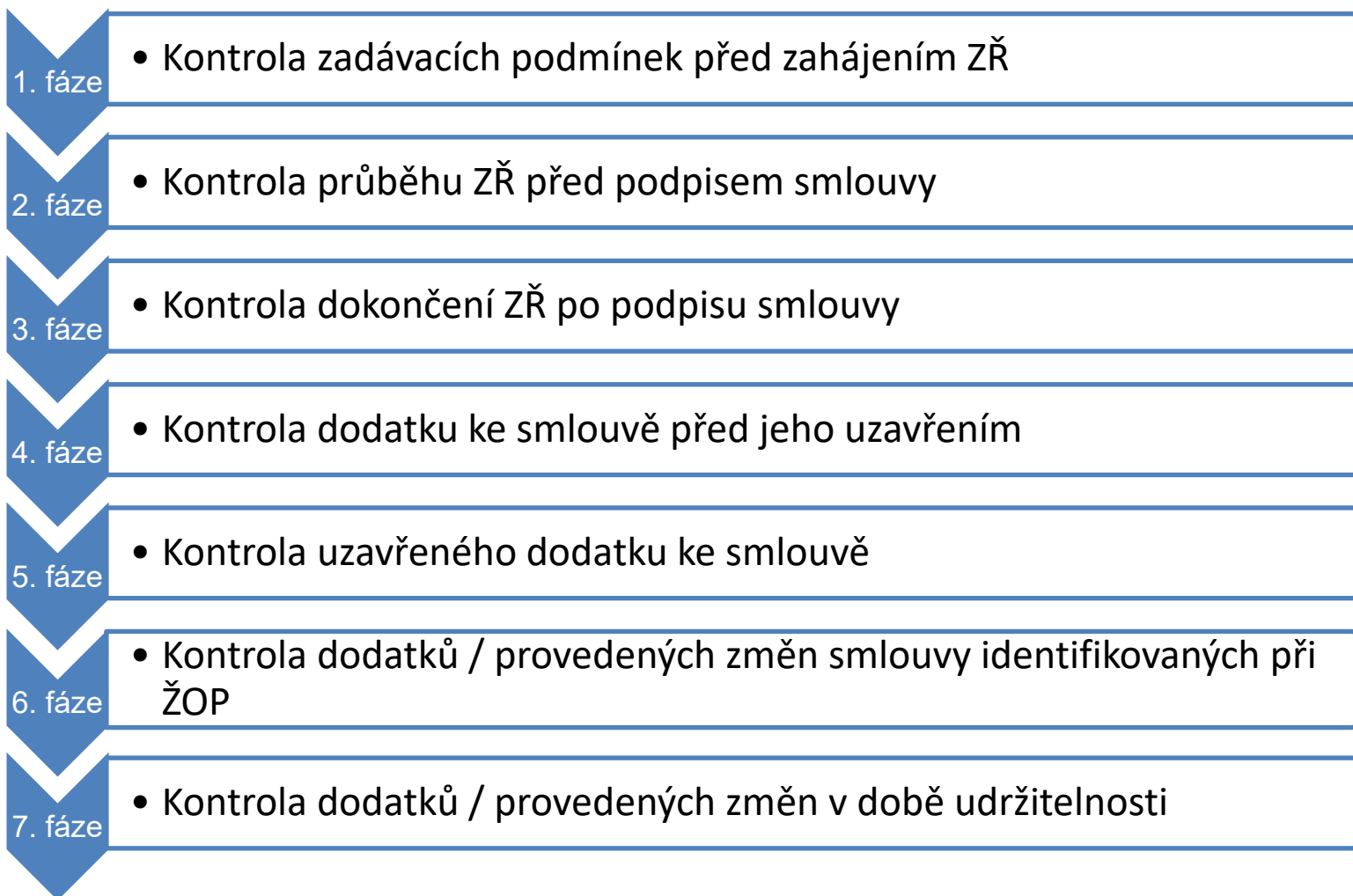
- Dodržování individuálních sankcí se vztahuje na jakoukoliv veřejnou zakázku. V rámci kontroly IROP je vyžadováno předložení Čestného prohlášení o opatřeních k mezinárodním sankcím (příloha č. 9 OPŽP) u zakázek dle MPZ na výzvu Centra. U VZMR ve většině případů postačuje prohlášení zadavatele učiněné v rámci podání žádosti o platbu.

Proces konzultací / Kontroly veřejných zakázek

Veřejné zakázky - fáze Kontroly

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Obecná pravidla pro žadatele a příjemce (kapitola 5)

Předkládání dokumentace k veřejné zakázce (čl. 5.2 OPŽP)

- u ZVH (od obdržení Vyrozumění)
 - 10 pracovních dní před plánovaným zahájením výběrového řízení – 1. fáze
 - poté před uzavřením smlouvy – 2. fáze
 - dokumentaci k uzavřené smlouvě – 3. fáze
 - dodatek před jeho uzavřením – 4. fáze
 - uzavřený dodatek – 5. fáze.
- u VZMR (od obdržení Vyrozumění)
 - do 10 pracovních dnů po uzavření smlouvy (1. – 3. fáze)
 - dokumentaci k uzavřenému dodatku ke kontrole do 10 pd od jeho uzavření (4. – 5. fáze)
- Speciální úprava předkládání dokumentace na stavební práce (čl. 5.4 OPŽP)
- Speciální úprava předkládání dokumentace u změny závazku ze smlouvy na zakázku (čl. 5.5 OPŽP)
- Relevantní dokumentaci o zakázce zadavatel předkládá prostřednictvím MS2021+

DOPORUČENÍ PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE ZE ZKUŠENOSTÍ CENTRA

Obecná pravidla pro žadatele a příjemce (kapitola 5)

Povinná ustanovení pro výběrová řízení (čl. 5.6 OPŽP)

- Ustanovení o archivaci dokladů
- Označování účetních dokladů číslem projektu
- Uvedení povinnosti dodavatele poskytovat informace, dokumentaci a součinnost oprávněným orgánům min. do konce roku 2035

Děkuji za pozornost.

Kontaktní údaje

Centrum pro regionální rozvoj České republiky
státní příspěvková organizace řízená Ministerstvem pro místní rozvoj ČR
IČ: 04095316

Adresa: U Nákladového nádraží 3144/4, 130 00 Praha 3 – Strašnice

E-mail: podatelna@crr.cz

Konzultační servis IROP: <https://www.crr.cz/irop/konzultacni-servis-irop/>

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Centrum
pro regionální rozvoj
České republiky